

Előfizetési táblázatok.
 Félévi 5 ft — kr
 Éves 10 ft — kr
 Helyi előfizetők, közszolgálati és tanítói részére egész évre 3 ft.
 Külföldi és kereskedelmi részére az „Italmegjelölés” felvételével együtt egész évre 4 ft.

Az előfizetések postautalványokkal eszközölendők.

Éves számok 10 ft-ért kaphatók a kiadónál.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS VEGYES TARTALMU HETILAP.

A GÖMÖRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET

H I V A T A L O S K Ö Z L Ö N Y E.

Kéziratok a szerkesztőséghez Kossuth-utca 19. sz. ház I. em.) küldendők. — Kéziratok vissza nem adtnak.
 Felelős szerkesztő: Dr. SZELESS ÖDÖN.

Megjelenik hetenként egyszer,
 — VASÁRNAP. —

A hirdetések, előfizetések, reklamációk, a kiadóhivatalba (Deák-Ferenc u. 11. sz. alá) intézendők.
 Laptulajdonos: DRASKÓCZY LÁSZLÓ.

Lapunk számára hirdetéseket elfogad a Reuter ügynökség és a Magyar Távir. Iroda hirdetési irodája Budapest, Granátos-utca a 1 szám.

Hirdetések.

□ centiméterenként 2 kr.,
 többszöriért 1 1/2 kr. fizetendő. Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 kr.

A NYILTÉRBEŒ

minden 3 hasábos garmond sor díja 15 kr.;
 Hirdetőirodák, előfizetők vagy gyakori hirdetőik tetemes díjkedvezményben részesülnek.

Az év utolsó napján.

A mulandóság szelleme az enyészeti kripta ajtójának nagy szárnyait az év utolsó napján ismét kitérte, hogy ott egy év, mint az elmulás halottja az emlékezetnek átadassék.

Helykor a jövőbe tekintő lélek reménye mellett a visszaemlékezés urálja elméket, átfutjuk az év eseményeinek történetét, meg-megállunk egy-egy nevezetes mozzanatnál, bánat és öröm, biztató remény és kétség merül fel szívünkben.

Nem akarunk a magánélet támasztotta megfigyeléshez fordulni, mert hisz ez, kinek-kinek saját benső ügye; minket csak a nyilvános élet érdekel, ezt kell áttekinteniünk, ebből kell rövid, velős jellemzésben következtetéseinket megvonni. A társadalmi élet az első, a mely figyelmünket megköti.

Tény az, hogy a vidék társadalmi élete, mindenütt sok kívánni valót hagy fenn, mindenütt a hangos sürgetést halljuk, hogy a vidéki élet fejlesztendő; a sajtó elég élénk programot is állít fel, — de valljuk meg őszintén, hogy a haladás nem olyan mérvű, a milyent a nyugvó század rohanó haladása megkíván. Az emberek lelket körülfogó ősi semmibe vevés, mint zord jégkéreg, nem olvad szét a haladó életviszonyok és felvilágosodottság melegeinek hatása alatt, az elfogultság zárkózott szellemének sötétsége nem nyeri meg a szabad szellem fénysugarának világosságát, a felvilágosodott szellem magas látkörű tiszta

felfogása nem tudja összetörni porrá a hitfelekezeti, osztály és politikai visszavonás, sőt sokszor gyűlölség hitvány irányzatát s mindennek következményeként a társas életre sokszor, sok helyütt mázsis ólombéklyóként nehezülnek mindezek, s így nem tapasztalhatjuk azt a frissiséget, ülést, virulást társas életünkben, a melyet méltán elvárhatunk egy olyan vidéktől mint városunk és megyénk, ahol a haladás előfeltételei meg lennének, csak a teremlő szikra hiányzik.

Ezt az életlő szikrát pedig csak egyben lehet keresni és megtalálni: a társadalmi erők helyes, egészséges összesítésében.

Valljuk meg őszintén, hogy társadalmi erőink nincsenek kellőképp összesítve, vagy ott, a hol az összesítés megtörtént, ez nem oly teljes és őszinte, hogy bírná azt a rendkívüli erkölcsi életerőt, hogy a társadalmi élet minden téren a virágzást, a lüktető életet eredményezné.

Pedig csak »viriibus unitis«, egyesült erővel haladhatunk tovább!

Azért mi őszinte felhívást intézünk a társadalmi tényezőkhöz a tisztaság és számbavehető erők minden téren való egyesítéséhez és tesszük ezt annál bensőbb és igazabb őszinteséggel, minél inkább tapasztaljuk azt, hogy a célok nagy száma, megoldásuk éppen nem könnyű, a rendelkezésre álló komoly erőkből pedig nem igen dicsekedhetünk feleslegekkel.

A társadalmi élet körén kívül még a nemzeti idealok és a közgazdaság ügyei

azok, a melyek méltán köthetnek le figyelmünket.

A nemzeti eszmék megvalósítása terén, ha történt is sok minden, de éppen ezen a téren nem tehetünk annyit, a melyre azt lehetne mondani, hogy elég, — s azért e téren is az összetartás kell, hogy vezet e szellemünk legyen. Szükségünk van erre a nál is inkább, mert a nemzetiségi agyarkodás ismét vakmerően lép fel.

De a közgazdaság ügyei mutatják a legszomorubb képet. Gazdasági egyesületünket minden sürgetés dacára sem sikerült lábra állítanunk.

Ott vagyunk ma is, a hol voltunk a múlt év végén, egy hajszállal sem jutottunk előre, s ennek tulajdonítandó, hogy az ezredéves kiállításon sem leszünk eléggé képviselve.

Gömör ország, — mert benne egy kis ország tükröződik vissza — még csak mint vidék sem fog kellő súlyjal megjelenni a nagy világ itélő porondján, pedig ennek mindenesetre legfőbb oka, hogy gazdasági egyesületünk nem működött éppen akkor, mikor arra legelőször szükség lett volna.

De működését égető szükségké teszi a mindentelő dülő gazdasági, börzei és pénzváltás, a folyamatban levő kiegyezési tárgyalások, a melyek mind éber figyelmet és a nemzeti erők összetartását igényelik.

Ezek az emlékek is egy elmúlt év történetéből sok tanulsággal szolgálhatnak, és reméljük azt, hogy az újév küszöbén tett erővel fegyverkezve állunk, hogy hasunk, gyűnk és fejleszünk!

TÁRZA.

ÖRVÉNY SZÉLEN.

— Életkép. —

Idegenből átdolgozta Borsody Béla

— Legyen! — válaszolt szilárd erélyvel Emilia, legyünk hát igazán koldusok, vesztünk el mindent, de mindent, — csüggednünk nem szabad nem még ez esetben sem. — Gondolj gyermekeinkre. — Velünk marad az ég, a gondviselés. — Gondold meg: két élet, két ifjú élet van bízva reánk, szabad lenne-e, e két életet elhanyagolnunk sőt feláldoznunk, gyengeségből, kétségbe-esésből? Nem! édes Belám! ezt nem szabad tennünk, nem gyengének lennünk. — Nekünk dolgoznunk kell, — dolgozni fogunk gyermekeinkért, e gondolat meg fog erősíteni, édessé teendő, mi tán keserű lenne is. A jövő miénk és e jövőt fel kell használnunk. Neked magadnak, ismereteid, tanulmányaidnál fogva, nem lesz nehéz, valamely jövedelmező, műveltséghez ille, társadalmi állást szereznünk, p. o. mint gazdatiszt, valamely nagyobb uradalomnál — vagy mi volna abban lealacsonyító? Sőt nem lehetetlen, hogy előbb vagy később, sikerülhet, tisztességes feltételek mellett valamely kisebb birtokot kibérelned esetleg aztán örök áron is átvenned. — Csak a szégyenkezéssel, azzal az álszeméremmel kell felhagynod. — Ah! hiszen maradnak talán még jó embereink, nem leszünk teljesen elhagyatva. — Ott van p. o. Ujlaky báró

ó jó ismerősünk, barátunk, — mi lenne ha felkeresnéd, én azt hiszem, ő szívesen segítene, tanácsolna, — sőt nincs kizárva az sem, hogy terjedelmes birtokai egyikén, ő maga juttatna nekem állást, esetleg hasznóbirt. — Gondold meg edesem! kötelességed a gondoskodás, mint családapának, mint férjnek. — Gondold meg nemcsak magadé vagy.

— Lehet megengedem, — válaszolt a férj, még mindig habozva, — hogy mindaz úgy van, úgy lehet amint mondd. — Hanem ez még kevés — édes Emiliám, a haszonbérletéhez pénz kell, bizonyos tőke pénz. — Nekünk, pedig, — hogy már annyiszor ismétljem, — hitelezőinket kielégítve, alig fog maradni, a mindennapira.

— Ah! az legkevésbé bántson, — a szükséges tőkét, én hiszem megszerzem kezembe adhatom, rövid idő alatt. — Ez nem képez akadályt.

— Hogyan? te? — válaszolt Ivánday csodálkozva, — Emilia, ne altassuk magunk, a mi helyzetünkben nincsen menekülés.

— Tévedsz, ezt csak a keserűség, kétségbe esés, mondhatja ma veled. — Van, csak akarnunk kell, erősen akarnunk, hibásan nevezed ön-altatásnak, az nem ön-altatás. — Vagy nincsenek-e nekem ékszerem? gyémántjaim? Nincsenek-e meg az ajándékok, miket tőled kaptam? Ezek legkevesebb, hat, hét ezer forint, tőkét képviselek, kevés magában, de kérdetben elég. — Igen Béla csak erős akarat, s mar is nyerve minden.

Ivánday elpirult, neje szavai zavarba hozták, megszégyenítve érezte magát. — Ime e győngye nő, mily lelki erőt képes tulajdonítani,

ott, hol ő, a férfi elcsügged, kétségbe esve, tehetetlen áll meg — Nem tudta mit feleljen.

— Nem! — mondá aztán magához térve, — bocsáss meg de ebben elálthatában nem egyezhetem, ily áldozatot soha, de soha nem fogadhatok el.

— Áldozatot?! vajjon mi áldozat az részemről ha gyémántjaimat, drága ékszerimeket, miket jelenlegi viszonyaink között, küönben sem viselhetek többé, áruba bocsátom?! Vagy jó, legyen hát áldozat; de nem a legsz. nebb-e?! nem szent kötelessége-e a nőnek, férjéért, gyermekeiért, azok jövőjéért, készen, gondolkodás, ingadozás nélkül, feláldozni mindent, megtenni mindent, mit lehet.

Ivánday szemei könnyekkel teltek meg, érezte, hogy te van győzve. — Mialatt a csodálattól megkapitva, tulajadó hévvel szorítá szívéhez a szerető hű nőt, — kit csak most, a nehéz órákban, ugyszólva az örvény szélén tanult legbban ismerni, — meghatva töredezett hangon sutogta:

— Oh Emiliám! édes jó angyalom! véd-szellemem! védszentem! Hogy köszönjem ezt meg?! — Nem! én nem vagyok méltó, hogy egy ily nőt birjak! nem érdemes ily nagy szeretetre!

Felesleges ler ne, tovább fűznünk a fonalat. Egy je enetet akartunk az élet nagy drámájából, a jelenet ime itt van. Kezdődött mint annyiszor és zer s végződött mint annyi száz és ezer Emília erélyes fellépése, csodálatos lelki ereje, meghozta az óhajtott sikert.

Férjét, ugyszólva visszaadta maga magának

Alispáni jelentés.

A vármegyei közigazgatás rendes őszi közgyűlésének idejétől lefelé két havi idő alatti állapotáról Bornemisza László alispán a következő rendszerinti tiszti jelentését terjesztette a december hó 10-én tartott megyebizottsági közgyűlésre:

Tek. vármegyei bizottsági közgyűlés!

Amult két hó alatt a vármegyei tisztikar törvény szerinti hivatalbeli kötelességének általában megfelelt, s a közigazgatás hatáskörébe utalt ügyek törvény szerinti elintézését nyertek.

A tiszti karban ez idő alatt azon változás állott elő, hogy Kubinyi Bertalan eddigi helyettesített főlevéltárnokot, főispán ur Ö. méltósága ezen tiszti állásra végelesen kinevezte. Továbbá Alexay István vármegyei állatorvos tiszti állásáról leköszönvén e hó végével, ugyiszintén Rónay Gyula számvevősi számtiszt a rimaszombati takarékpénztárhoz könyvelést megválasztván, e hó végével fog vármegyei szolgálatból kilépni. Ezen két tiszti állás, a közre hirdetendő pályázat alapján fog a törvény értelmében főispán ur Ö. méltósága által betöltetni.

Osváth Dániel tornallyai járásba beosztott szolgabíró és tb. főszolgabíró ellen Szentiványi Árpád országgyűlési képviselő s bizottsági tag jegyzőkönyvbe foglalt nyilatkozata alapján s utóbb magának nevezett szolgabírónak személyesen előadott kérelme folytán is a fegyelmi eljárást megelőző vizsgálatot ellenében a vármegye közönsége között terjesztett, s a jegyzőkönyvben részletesen is előadott szolgálati vétségek vádjai tényállásának megállapítása végett elrendeltem. A vizsgálat foganatba vételével Lukács Géza vm. főjegyzőt bízam meg. Kiküldött főjegyző a vizsgálatot f. hó 3-án s folytatólag befejezvé a nyomozati iratokat véleményezés végett vármegyei tiszti főügyésznek azonnal kiadtam, ki tekintettel az ügy sürgős elintézését igénylő fontosságára, már véleményét is beadta, s a mennyiben a vizsgálat során oly cselekmény mely fegyelmi uton büntethető vétség tény álladékat képezhetné bebizonyítható, s megállapítható nem volt, sőt a felsorolt vádak legnagyobb része alaptalannak bizonyult, ennek hiányában a további fegyelmi eljárást megszüntetni véleményezi. Tiszti főügyész véleménye alapján az 1886-ik évi XXIII-ik t. cz. § 5-a értelmében a vizsgálati iratok határozat hozatal végett a közigazgatási bizottság fegyelmi választmányához áttételték.

A fegyelmi választmány mai napon tárgyalás alá vévén a nyomozati iratokat, az elrendelt pótkihallgatás után legközelebb fogja határozatát meghozni.

Az 1893-ik és 1894-ik évi uti zárszámadást, a törvény 28-ik szakasza értelmében elkészítvén, a vármegyei közigazgatási bizottság mult nov. hó 11-én tartott ülésében bemutattam, s az tárgyalás alá vétetvén, megállapítás és megvizsgálás végett már ez alkalommal lesz szerencsém a Tekintetes vármegyei bizottsági közgyűlésnek előterjeszteni.

vissza családjának, övéinek: fel élesztve már-már védkép elsüggedt bátorságát, a veszélylél szemben, alapját veté meg, egy egyszerű meglehetős szegény, de elégtül boldog életnek.

Ivánday jól mondá: a szerető hű nő, valóban angyala, mentője volt, vigasza, gyámolója, hű tanácsadója, minden lépésénél — Gondja, mint egy jótékony tündérnek, mindenre kiterjedt. Azon szilárd erős, s minden áldozatra kész, öniemondással, melyre csak egy szerető női szív képes, egy erős lélek, mondott le az élet minden felesleges gyönyöréről, muló örömeiről, hogy teljesen, s egyedül férjének, gyermekeinek élhessen. Igen! és ha volt is talami fájdó, eme lemondásban, ha nehezen esett talán, olykor olykor, vissza gondolva, a régi fenyes multra, egyetlen egy szóval, vagy egy tekintettel, el nem árulta soha.

Egyetlen panaszhang elnem hagyta ajkát. Vérezhett a szív, fajhatott ott belül; férje, gyermekei, csak a szelid mosoly, csak a boldogságot láthatták. A kedves szerető hitvesnek s jó anyának arcán.

Boldogan elégedetten éltek, kis falusi birtokukon, mit — összes birtokaikat, drágaságait eladva — vettek br. Ujlaka-tól.

Boldogan és elégedetten. — A jelen egyszerű, csendes, de tartós öröme, boldogsága, feledtette velök. annak a viharos, bánatteli multnak, minden legkisebb fájdalmát.

Egyszerűségökben, nyomasztó napi gondoktól, fájdalomtól ment, új helyzetökben, szeretve, tisztelve mindentől, mintegy régen eltűnt nyomasztó rosztalom, jutott csak eszökbe, olykor olykor a mult; hogy egykor nyomorun, elhagyott szegényen, a kétségbe esés, — örvény szélén álltak.

Mit a sors elrontott, helyre hozta ime maga s sors.

(Végo.)

A zárszámadás a törvény idézett szakasza értelmében, a költségeloirányzat rovatainak megfelelő osztályozással a bevételekről és kiadásokról lévén elkészítendő, annak főbb tételeire nézve, némi tájékozásul van szerencsém az 1894-ik évi végéreményt, a következőkben tisztele teljesen előadni.

a z 1894-ik évr e :

eloirányzat.	tényleges eredmény
Bevétel : 127088 frt 39 kr.	206016 frt 92 kr.
Kiadás : 126625 frt 97 kr.	127987 frt 57 kr.
Maradvány: 462 frt 41 kr.	78029 frt 55 kr.

a lent előtüntetett 78029 frt 55 kr. maradványban bent foglaltatik, a murányvölgyi és csetnekvölgyi helyi érdekű vasut törzsrészvényeinek névszerinti értéke 65000 frt. készpénz maradvány: 2919 frt 38 kr. takarékpénztári betétben: 10110 frt 17 kr.

Megjegyezni kívánom azonban, hogy a főkimutatás szerint, ezenkívül az 1894-ik évi decz. 31-én az utadó hátralék összege volt 27543 frt 58 kr.

A vármegyei pótdadók a mult október havi rendes őszi közgyűlésből elrendelt szigorubb vé-rehabilitási intézkedés folytán a mult hó folyamata alatt már kedvezőbb arányban szolgáltattak be, s az eddig fennállott, eddig alig tapasztalt hátralék tetemesen lepadt. — Azonban az utadó hátralék még mindég igen jelentékeny a 40 ezer forintot meghaladó összeg.

A hátralékban maradt pótdadók behajtására nézve általában, különösen a vármegyei utadó hátraléknak, szükség esetén közigazgatási végrehajtás utján leendő mielőbbi behajtására és beszozálatására nézve, a legszelebb intézkedés foganatba vételét saját hatás körömben elrendeltem.

A személy és vagyon biztonság ez idő alatt a vármegye területén nagyobb mérvben meg nem zavartatott.

A közegészségi állapot, a mennyiben járványos betegségek uralgólag fel nem léptek kedvező volt.

A hasznos házi állatok egészségi állapota azonban a még mindig nagy területekre kiterjedőleg uralkodó sertésvész és az egész vármegye területén a szarvasmarhák között fellépett ragadós száj és körömfajás miatt kedvezőtlen volt.

A legszigorubb pontossággal foganatba vett óv és gyógyintézkedések mellett is, ezen veszélyes járványos betegség terjedésében csak kevés javulás tapasztalható. A sertésvész már a rimaszombati és rimaszécsi járás több községében, hol oly rohamos pusztítással fellépett — megszünt ugyan, de még mindig terjedőben van a tornallyai járás és a rozsnói járás felső részeiben.

A beérkezett hivatalos jelentések szerint a sertésvész eddig megállapítva lett 78 községben s ez ideig zárlat alól teljesen csak 10 község oldatott fel. Tiszteletteljesen meg kell azonban jegyeznem, hogy legtöbb községben, hol a vész már megszűnt, a felülvizsgálat és fertőtlenítés már részben megtörtént, részben folyamatban van, azonban ezeknek eredményéről szóló végjelentések még hivatalomhoz be nem küldtek.

A ragadós száj és köröm fajás általában szelid lefolyású volt, s már legtöbb községben minden káros következmény nélkül teljesen megszűnt.

A vármegyei összes pénztárak és alapok kezelésének rendszerinti havi vizsgálata, általam bizottságilag pontosan teljesítettvén, a kezelés minden pénztárban teljes rendben, a készpénz hiány és felesleg nélkül, a pénztári letétet képező takarékpénztári betétkönyvek, értékpapírok, kötvények és egyéb értékek teljes r ndben és hiány nélküli állapotban találtattak.

Bornemisza László.

Cselédviszonyainkról.

Igy az év vézén talán nem lesz éppen felesleges, ha cselédviszonyaink érdekében egyet-mást elmondunk.

Mindayán tudhatjuk, hogy azok a cselédek, kik nem hónapszámsra, hanem legalább is egy évre szegődnek szolgálatba, nem rosszabbak, mint ezeltől 30 évvel voltak. Nagyobb uradalmaknál, hol a fizetés pontos és amiatt állítják, a dolog talán kevesebb, most is elszolgál a cseléd 10—20 sőt még több évig; kisebb helyeken persze rövidebb ideig, mert itt — szerintük — jobban utána szoktak nézni.

Azokat az idöket, midőn még a földesur az ő cselédében volt jobbágyát, a cseléd pedig volt földesurát látta maga előtt, ne hasonlítsuk a maiakhoz, midőn e két fogalom már elenyésztett s az ur és cseléd közti viszony cseléd tartói és cselédi viszonya alakult át s a felek jogai és kötelességei törvények által vannak körülírva.

Ebből a szempontból kell manapság kiindulnunk, ha bírálatot akarunk mondani és ebből

a szempontból kiindulva lehet párhuzamot vonnunk cseléd tartó és cseléd között.

A változott viszonyok és körülményekhez képest mondhatjuk tehát, hogy az **évszámra szegődött** cseléd a 30 év előttiéknél nem rosszabbak. Gondolkozás: módjuk más, valamint más bánásmódot is igényelnek, de ahol ezen változott viszonyok és körülmények szem előtt tartatnak, ott az éves cselédek éppen úgy megvannak, mint bármely más szabad országában a világnak.

Másképpen áll azonban a dolog a hónapos, vagyis a belső cselédéknél, hol az elfajulás évről-évre jobban észlelhető. Ma már az éves belső cseléd, például szakácsné, szobaleány, szolgáló, inas, stb. ritkaság, — többnyire a havi bérré szegődöttek alkalmazása van napirenden, kik mivel a változás könnyű lehetőségét ismerik, csak felvállról fogadják gazdjuk parancsszavát és csak immel-ámmal teljesítik kötelességüket. Ha szorgalmazza őket az ember, rögtön azzal állnak elő: »Tessék másat fogadni!» Ha bérüket minden hó elsején ki nem adjuk, akkor azért nem maradnak, ha pedig kiadjuk, akkor megszőknek, és mert minden büntetésük az egyszerű visszakisértezésből áll, annak bizony oda se hederitenek sőt duzzognak, gorombáskodnak, törnek, zuznak, ami csak a kezök ügyébe kerül s ha emiatt végre is panaszt emel a gazda — bizony, ritkán vagy éppen nem nyer kellő elégtételt.

Itt tehát törvényes közegeinkben is hiba van. Nem tudták, vagy nem akartak még kiköszöködni, hogy a megszökött, durva munkatlan, kárttevő cseléd mimódon büntetendő! Mert az a beszéd, melyet a orvoslásul, ellenvetésül hallhatunk, hogy »mást kell fogadni helyette», a legszelebb beszédek közé tartozik. Ezzel ugyan nem lehet kibeszélni a cseléd tartókat!

Tudunk olyan esetet, hogy midőn a 9—10 hónapig szolgálatban levő cselédleánytól a gazda lefogta a »cselédadót» rossz magaviselete miatt: maga a rendőrség minősítette ezen eljárást törvényellenesnek, mivel szerinte a cseléd-adót az év első hónapjában kellett volna kifogni béréből, — akkor tudniillik, mikor még cselédje sem volt! Mert hiszen örülhet az ember, ha Rimaszombati városában márczius vagy áprilisban hozzá juthat nagy kinnal a cselédhez, s még jobban örülhet, ha azt a cselédet el nem csalja tőle a sok »cseléd hurcoló» asszony csak azért, hogy más helyen megkapja érte a szegődte-tés díját!

Ezekből látható, hogy a cselédek hónapszámsra való szegődése valóságos atka a cseléd tartó nagy közönségnek. Az ilyen cseléd egy-két hónapig csak tűrhető, de azon túl megújja helyét s az első megdorgálásra felmond, vagy a gazdát kényszeríti felmondásra bántó magaviseletével. Bátran kimondjuk, hogy a cselédek elfajulásának — a törvényes közegek lanyhasága mellett a hónapos szolgálat a legfőbb oka.

Hogy azonban segítve legyen a bajon kévesse Rimaszombati Kassa város példáját a hol a képviselőtestületi közgyűlés elhatározta, hogy a cselédek közvetítését jövőre a városi rendőri hivatal fogja teljesíteni.

H I R E K.

— *Ejegyzés.* Weisz Miksa rimaszécsi lakos, özv. Weisz Aronné fia, folyó hó 25-én váltott jegyet Róth Szerénával Róth Dávid rimaszécsi lakos szende és műveit leányával Áldás kísérje frigyöke!

— *Hymen.* Özv. Seszták Andrásné gyámleánya' Seszták Antóniát eljegyezte Thuolt Aurélt nyomdász Debreczenből.

— *Véglegesítés.* Józsa Antalt, ki eddig ideiglenes minőségben töltötte be a tanfelügyelői állást, a vallás- és közoktatásügyi miniszter állásában véglegesítette, és valóságos kir. tanfelügyelővé nevezte ki — Józsa Antal kiváló egyénisége és tehetsége a miniszteriumban régen ösmert, s ennek tulajdonítható, hogy a kitűnő tanférfiu ily rohamosan ha ad előre, a kinevezések ily gyors egymásutánban érik. Ezen alkalommal széles körben üdvözöltek a kitüntetett tanfelügyelő urat, és mi örömmel sorakozunk a gratulálók nagy tömegéhez.

— *A rimaszombati kereskedő ifjak mozgalma.* Mint lapunk mult heti számában jeleztük a helybeli kereskedő ifjak folyó hó 22-én a városháza dísztermében újjalakuló közgyűlését tartotta meg. A kereskedő és kereskedő ifjak által reudkivül nagy számban látogatott közgyűlés a következőképp folyt le. Az összehívó bizottság elnöke Dr. Szeless Ödön nagy tetszéssel kísért buzdító beszédében a jelen voltakat üdvözölvén, megnyitotta a gyűlést, a melyen

nagy lelkesedéssel Bakcsy József urat tiszteletbeli elnökké kiáltották. Ezután — közgyűlés a szervező bizottság által beterjesztett alapszabályokat elfogadta és a tisztikart a következőképp alakította meg. Alnökök: Diekmann László, pénztárnok: Stech Kálmán, jogtanácsos: Dr. Krausz Gyula, ellenőr: Brodi A., haznagy: Ekstein Samu könyvtárnok: Braibart, ezenkívül még 12 választmányi tagot választottak. Egyéb indítvány fel nem merült, Dr. Szeless ur gyakori eljenzésektől kísért záróbeszédében a gyűlést befejeztetnek nyilvánította. A tiszteletes munkálatok az egyesület a f. hó 29-én megtartandó választmányi ülés után felvették. — Az egyesület saját külön helyiséggel fog bírn.

— *A helybeli regálét.* Tudvalevőleg a város tartotta meg, a melyet albert utján értékesít. A bérletet Holländer Lajos nyerte el 40000 frtért, és ezenkívül ugyan ő bérbe vette a vendéglői épületeket 12500 frtért, — mely utóbbi összeg, mint városi jövedelem fog a költségvetésben szerepelni.

— *Andrássy Géza gróf* a szulovai völgyben egy óriási medvét lőtt a múlt napokban; a medve súlya 276 kilogramm volt, testhossza 210, mellszélessége 70 centiméter.

— *A krasznai horka-vadászlat* uradalom tisztikara folyó hó 14-én nagy és eredményteljes hajtó vadászatot rendezett az uradalmi erdőségeken.

— *A rimaszombati nőgyűlés* karácsonyfa ünnepélyét, szép számu közönség jelenlétében, f. hó 22-én d. u. 5 órakor a kisdudóvó intézet helyiségében tartotta meg. — Szinte jól esett látni a szemek azt az érdeklődő közönséget mely a termet beöltötte, de még inkább gyönyörködtette a lelket a jótékonyaságnak azon megnyilatkozása, mely az asztalokra rakott tárgyak kiállításában nyilvánult. — Valóban a meghatottság vett erőt a szemlélőn, tudván, hogy ünnepélynek célja, az anyagiakban szegény árvaoknak örömet szerezni, őket is a szeretet áldó melegében részesíteni. — S ezen érzelmet úgy elfogadta úgy lekötötte az emberi szívet és figyelmét, hogy észre se vette az ajtó megnyílását, melyen szép rendben bevonultak azon gyermekek, kiket a nőgyűlés a karácsonyi örömben részesíteni kívánt. — A gyermekek bejövetele után Simon Mihály ev. ref. s. lelkész mondott felekölt sugallt előbeszédet, majd pedig egy költői gondolatoktól gazdagított, a vallás melegsége a szív bensősége, a szellemi tudása által ihletett beszédet tartott. A jelenlévőket láthatólag megragadta a szép beszéd, a melyet méltón fejezett be az úr. — A f. hó 22-én a az árva nevében versben mondott köszönetet B. o. r. n. e. m. i. s. z. a. Lászlóné a közvetlenség hangján buzdította a gyermekeket, hogy jöj, aranyesek a magaviseletükbe példányszerűk legyenek. M. a. r. i. a. s. s. y. Lászlóné és Kern Adolphe osztoztak ki az ajándékokat. S a nőgyűlés jelen volt tagjai és a közönség bizonyára, azon mély, egyedül a szívben gyökerező érzellemmel magyarázták el az ünnepély helyét, hogy a jó tett után származó lelki megnyugvás legszebb jutalom, mely a szeretet örvényének gyakorlása által a földön az embert érheti, hogy nincs lelket gyönyörködtetőbb dolog szemlélése, mint a kapott ajándéknak örülő gyermekek ártatlan öröme, a hálának a köszönetnek ily módon való kifejezése.

— *Felhívás.* Szab. Rimaszombati r. t. város képviselő testületéből a közönségi törvény 41 § értelmében kilépendő képviselők helyeinek választás utján betölthetése végett az a. ispáni hivatal 24322 sz. végzésével december hó 30-ik napja tüzetet ki, választási elnökké t. alóírott nevezetett. Ezen minőségéből kifolyólag felhívom a gyám- és gondnokok, nagykorúak, testület, intézet, társulat, czegeket és általában minden jogi személyt, miszerint szavazati joguk gyakorolhatása végett meghatalmazottjaikat megnevezni, a meghatalmazást hozzá a városi tanácstermében — legkésőbb december hó 30-ikának d. e. 8 óráig beadni sziveskedjenek. — Megjegyzem, hogy egy személy csak egy meghatalmazást nyerhet, s hogy ha valak több meghatalmazást állít ki, annak minden meghatalmazása érvénytelen. Rimaszombati, 1895. december hó 27-én. Dr. Szabó Samu, mint a választás vezetéjére kiküldött elnök.

— *Folyó hó 8-án* tartatott meg Szalócson az első polgári házasság. — Bukovszki János és Szalay Zsuzsanna fogadtak egymásnak örök hűséget ifj. Czékus István anyakönyvvezető előtt; a házaspár innen a templomba ment, hol a lelkész rájuk adta az egyház áldását.

— *Nagy tűz* volt Sajó-Gömörön a múlt hetekben, kilencz csűr esett a lángok martalé-

kívá. A tüzet csak a szomszédos községek lakosainak segítségével lehetett nagy küzdelemmel eloltani. Ember élet nem esett áldozatul. A csűrök egy része biztosítva volt.

— *Dr. Szabó Samu* megyei főorvos a múlt helekben hivatalos körúton volt megyénkben, mely alkalommal megvizsgálta az összes megyei gyógyszerárakat.

— *A rozsnyóiak* nagyban haladnak előre a villamvilágítási munkálatokkal, egyes lakházakban már a csillárokat is berendezték a így remélhetőleg a Szilvester estélyét már villamfénnyel mellett ünneplik meg a boldogabb családok.

— *Az ideai vadászatok* nem kecségetnek nagyobb eredményre, sok helyen — a csekély vadállomány kímélése szempontjából — nem is tartanak hajtó-vadászatokat. — Pedig ez idén éppen a vadak értékesítésére egy igen életrevaló társaság alakult „vadkivitelei társaság” czimén, melynek elnökei gr. Eszterházy Miklós és gr. Almásy Imre választottak meg, ezen társaság azon célját tűzte feladatává hogy a Magyarországon lőtt vadat, külföldi piacra előnyösebben és olcsóbban értékesítse és most a vadászatok útjával meg is kezdte működését. — A vad értékesítése iránt, — mint bennünket értesítettek — nemcsak a társaság tagjaitól fogad el megbízásokat, hanem bárkitől is átvesz bizomány-szerű értékesítés végett vadat, sa közvetítést a társaság budapesti irodája eszközli, mely már összeköttetéseket szerzett nevezetesebb értékesítési piacaival, melynek Páris, London, Lyon, hova a vadat külön e célra berendezett vasúti kocsikban szállítják.

— *A kiállítás vasútja.* Budapesten a nyugati pályaudvarból a kiállítás területére szállító vasút elkészült és az ideiglenes forgalomnak átadott. Ez a vasút lesz hivatal a kiállítási tárgyakat a pályaudvarból a kiállítás területére szállítani.

— *A király sátorja.* A kiállítás ünnepélyes megnyitása a kiállítási korzó közepére van tervezve, ahol a kis zenepavillont erre a célra díszes királyi sátorral alakítják át. A napokban több elsőrendű építész kérték fel, hogy a ritka alkalomhoz méltó királyi sátor terveit készítsék.

— *Érdekes események* esztendőjének lehet igazán a jövő évet mondani, már kora tavasszal elkezdődnek a világra szóló ünnepélyek, a melyen a művelt nemzetek fejedelmiei részint személyesen, részint fényes képviselőkkel vesznek részt. Ezen következnek: az új parlament nagy megnyitó ülése a nemzeti kiállítás, a hazai és nemze közti nagy kongresszusok, a szokatlanul fényes történelmi díszmenet, mely Magyarországnak ezredéves múltját káprázató fényben fogja feltüntetni; mindez csak esekélyebb része a jövő millenárius év rendkívüli gazdag eseményeinek. — A közönség a legnagyobb érdeklődéssel kíséri már most is a készülődéseket, de az érdeklődés tetőpontra természetesen majd csak az ünnepélyek alkalmával lépni.

— *Nőink a veszélyben.* Valami Schwartz Lázár nevű hírhedt nőkereskedő érkezett a múlt hónapban Buenos-Ayresből Európába, Ennek a derék uri embernek az a foglalkozása, hogy általában leánykákat, csinos menyecskéket és fiatal özvegynöket csempésszen ki Dél-Amerikába. Mután Schwartz urnak már több ízben sikerült magyar nőket átszállítani a tengeren, nem lehetetlen, hogy a veszedelem ember hazánkat sőt megyéinket is befogja keresni. Felhívja tehát a belügyminiszter a törvényhatóságot, hogy saját hatáskörében megfelelőleg azonnal intézkedjék, hogy Schwarz Lázár üzelmét szemmel tartásának, veszedelemes működése megakadályozásának és megbüntetésének: Schwartz Lázár, ki egyszerűs mind tolvajlással is foglalkozik, beszél spanyolul, németül, olaszul, görögül, arabul és románul.

— *A rozsnyói iparos ifjak önképzőköre* fényesen sikerült tánczszal egybekötött műkedvelői előadást rendezett. Összes bevétel 239 frt volt, — kiadás 150 frt 94 kr., melyet bevonva a bevétel összegéből, tiszta maradványként 88 frt 6 kr. jutott a jótékony célra.

— *Tűz ütött ki* Andrássy Géza gróf alsósajói vasolvasztó gyárában; az öntő csarnok fejele, a szénpajta és a fuvóház a lángok martaléka lett. Az épületek biztosítva voltak.

— *Emődí István* k. h. -hosszuréti lakos ki még katonai kötelezettségének ez idő szerinti nem tett eleget, hamis utlevéllel Amerikába akart vándorolni, de a csendőrség a főleki állomáson elfogta s falujába vissza toloncozta.

— *Eljegyzés.* Ungár Lajos gróf va Kisfaludi regále-bérlő eljegyez-e Roth József Trissai földbirtokos és bérlő bájós és művelt mostoha leányát Baum Karolin kisasszonyt.

Legfőbb kedvezményt ma kétségbevonhatlanul a Pesti Hirlap nyújt előfizetőinek. Ime: a lap az összes napilapokat felülmúlja a tartalom gazdasága tekintetében; minden nap 20—36 oldal terjedelmű. Minden hónapra külön, zsebben hordható jegyzék- és határidőnaplót mellékel előfizetői számára. A Párisi Divat című, leszebb magyar divatlapot, mely hazánkban egyedül jelenik meg minden héten, a Pesti Hirlap előfizetői fele árban kapják (negyedévre 1 frtért). Mindehhez járul a legfőbb és a maga nemében rendkívüli kedvezmény: a Pesti Hirlap nagy képes naptára, melyet minden előfizető ingyen és bérmentve kap, mely főleglegessé tesz minden egyéb naptárt és felülmúl minden más karácsonyi mellékletet, mert egész éven át használható. Pedig a Pesti Hirlap minden kedvezménynek nélkül is a legkedveltebb volna: szabadelvű politikája, rovatjainak változatossága, a mulattató közlemények — tárcák, karcolatok, szerkesztői üzenetek — nagy bősége folytán. Korunk két legelső írója, Jókai Mór és Mikszáth Kálmán, a Pesti Hirlap rendes dolgozótársai köré tartozik. Mikszáth Kálmán már az új év első negyedében hosszabb elbeszélést ír a lapba. A Pesti Hirlap előfizetési díja: egy hóra 1 frt 20 kr., negyedévre 3 frt 50 kr. (a Párisi Divattal együtt 4 frt 50 kr.). Kiadóhivatal: Budapest, V. váci-körút 78.

Párisi Divat. A tavaly ily czimén megindított divatlap második évfolyamát kezdi meg januárban. Most mikor a francia izlés, divat még a szokottnál is jobban uralkodik mindenben, Magyarország művelt hölgyközönségének okvetlenül szüksége van olyan lapra, mely ezt a francia izlést igazán tisztán tükrözze vissza. S a Párisi Divat megfelel e feladatnak. Hogy megfellehessen, arra képessé teszi az, hogy csupa fényképek után készült másolatai a párisi legelőkelőbb divattermek mintaruháinak; cikkei pedig tudomására hozzák a hölgyeknek mindazon újításokat, melyeket Páris a divat terén kitalált. Többi cikkei a háztartásnak, társadalmi szokásoknak, lakásberendezésnek, kőzműveltségnek főzések tárgyában adnak tanácsot. A Párisi Divat még azon hölgyek számára is lehetővé teszi azt, hogy igazán francia izléssel és eleganciával öltözködjének, kik vidéken laknak, kik ruháikat maguk készítik, sőt a kik ruháikra nagy összeget nem is áldozhatnak. Megismerteti a hölgyeket a budapesti legjobb bevásárlási forrásokkal s a szerkesztőség minden megrendelés, bevásárlás dolgában kész örömmel van segítségére az olvasóknak, valamint kérdéseikre is kimerítően felel a szerkesztői üzenetekben. A divat- és kézimunka-rész két nagy ívet foglal el a lapban; ezekhez járul még harmadik ív gyanánt regénymelléklet, mely négy nagy lapon közöl illusztrált regényeket s ezek mindig a legújabb s legérdekebb francia regények közül vannak kiválogatva természetesen úgy, hogy a lapban jelennek meg először.

Kéthetenként szabásmintaív és havonként egyszer szines divatkép járul a laphoz.

A »Párisi Divat« előfizetési ára egész évre 8 frt, félévre 4 frt, negyedévre 2 frt. A »Pesti Hirlap« politikai napilappal együtt egész évre 18 frt, félévre 9 frt, negyedévre 4 forint 50 kr. Mutatványszámot szivesen küld a kiadóhivatal.

Ügyvédi értesítés. Értesitem a jogkereső közönséget, hogy ügyvédi irodámat Rimaszombatban, a Kossuth-utca (régiben Losonczy-utca) 19 ik szám alatt, a Hollósy-féle ház első emeletén megnyitottam.

Kelt Rimaszombati, 1895. december hó 20-án.

DR. SZELESS ÖDÖN.
ügyvéd.

Foutárd-selymet 60 krtól 3 frt 35 krig méterenkint — japáni, china s. a. t. a legújabb mintázzal és színekben, u. ar fekete, fehér és szines Henneberg selymet 35 krtól 14 frt 65 krig méterenkint sim t csikos, koczkázott, mintázzottakat damasztot, s a t. (mintégy 240 féle minőségben. és 2000 szin és mintázzal s. a. t. postabé- és vámentesena házho szállitva és mintákat küld postafordultával; Henneberg G. (cs. kir. udv. szállító) selymgyár Zúrichben. Minták postafordulóval küldetnek Svájcba címzett levelekre 10 kros és levelező-lapokra 5 krajczáros bélyeg ragasztandó Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek.

Figyelmeztetés!

Tévedések és félrevezetések kikerülése végett a nagyérdemű közönség szives tudomására hozzuk, hogy a harmincz év óta fennálló cégünk alapító főnöke idős Dietrich Emil ur, ki az 1865-ik évben a Dietrich és Gottschlig cég neve alatt a székesfőváros első tea és rum üzletét nyitotta, a résztulajdonos Gottschlig József ur elhunyt és az elhunyt törvényes utódjának, feleségének, a társ-szerződés értelmében a cégből való önként kilépése után, a

DIETRICH és GOTTSCHLIG

cég összes áru, üzleti és ingatlanai, fenti cég egyedüli törvényes jogutódjaira
DIETRICH és FIA

csász. és kir. udvari szállítók (tulajdonosok idős Dietrich Emil és ifjabb Dietrich Emil) birtokába ment át.

Minden egyéb, fenti Dietrich és Gottschlig céggel semminemű összefüggésben levő ügyének és ezek áru czimkéinek utánzatai elől az igen t. közönséget saját érdekében tisztelettel figyelmeztetni bírák vagyunk.

Kiváló tisztelettel

DIETRICH és FIA

ezelőtt Dietrich és Gottschlig

cs. és kir. udvari szállítók,

tea, rum, cognac és palaczkőr nagykereskedők
BUDAPESTEN.

Központi iroda: IV. Régi posta-utcza, 10. sz.

Fiók raktárak:
IV. váci-utcza 18. sz. „Peking városához”,
a korona kávéházzal szemben.
IV. higyó-tér 1. szám „A tea növényhez”,
VI. Andrássy-ut 33. Moszkva városához.
Andrássy-út és nagymező-utca sarkán.

Átviteli pinczék és raktárak: saját telepünkön X. Kőbánya, füzér-
utca 30. szám, (saját ház.)

Városi palaczkőraktár: IV. aranykéz-utca 1. sz.

Telephon 61-18.

Sürgönyezim: Dietrichfi Budapest

Közvetlen behozatal kínai, indiai és orosz Karaván tea, Jamaica, Antilla, Brazília, Cuba rumok, francia cognacok és különféle legfinomabb likörök.

Kiválóan ajánljuk utólrétegetlen és 30 év óta közkedveltségnek örvendő tea vegyületeinket, mint: Mandarin, Császár, Moszkvai, Király, Victoria, Peking- és Udvari vegyületeinket félkilónként o. é. 3 frtól 12 frtig.

BRAZILIAI RUM

cégünk törv. védett különlegessége.

VEDJEGYÜNK

Szárazas kerék!

Szárazas kerék!

1 1/10 liter tartalmu palaczk frt 1.50
1/10 „ „ „ „ 1.25
1/20 „ „ „ „ 0.78

Jamaica Rum, 2/100 3/100 7/100 14/100 literes palaczkokban 26 krtól frt 6-ig.

Arjegyzék ingyen és bérmentve.

Bizományi raktár Rimaszombatban

Tibély S. A. urnál.

Újév előtt!

Van szerencsém az igen tisztelt n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy a főtér 28. sz. alatti üzletemben az összes raktáron lévő játékaruk végleges kiállítás céljából beszerzési áron alul bámulatos olcsón adtnak el.

Ezutal-bátorodom megemlíteni, hogy a Litke-féle pezsgő bogyar és a Gróf Eszterházy Cognacgyártól fóraktárim lévén azon kellemes helyzetben vagyok, hogy karácsonyi meglepetésszerűleg első Cham-pagnert és Cognacot bárkinél is olcsóbban bocsájtok t. vevőim rendelkezésére.

Midőn szives figyelmébe ajánlom mind az egyébb fűszer-, csemege- déli gyümölcs directe importált theát, rumot stb. meglegyem, hogy nagys. Beélik Iván ur vályi nagybirtokos idei kitűnő bortermését szerencsés voltam megvehetni, mely üzletemben literenként kitűnő minőségéhez mérten igen olcsó áron kapható.

Kérem az igen tisztelt vevőközönséget, hogy karácsonyi ajándékban szükségletét, míg a készlet tar, tehát minél előbb beszerzeni sziveskedjék, mely alkalommal többi cikkem meglegő olcsóságáról is tudomást szerethet.

Teljes nagyrabecsüléssel

BRODY BERTALAN,

Jó-Bor.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy az ünnepek alkalmából az eddigieknél is sokkal jobbminőségű borokat szereztem be.

Kitűnő jó vörös bor, literje 40 kr

Kitűnő jó fehér bor, literje 35 kr

bepecsételt 1 literes üvegekben, melyekért darabonként 5 krt adok vissza.

Gellmann Sámuel.

Korcsmárosoknak.

Alkalmi vétel!

Tudomására hozom a kereskedő és iparosoknak, hogy Putnokon, a nagyvásártéren, a volt sertés-vásári területen, gróf Serényi Béla ur ói megvettem és ezen területet a közvetlen mellette levő saját földterületemmel együtt

nagy házhelyre

egyenként mintegy 400 négyszögölre felosztva, ebből 3 ház helyet egyenként vagy összesen örökáron eladni szándékozom.

A venni szándékozók jelentkezzenek Friedl György vaskereskedőnél Putnokon.

Özv Rigó Istvánné szül. Juhász Julianna, mint tulajdonos.

Fakereskedőknek.

Iparosoknak.

Vegyes-kereskedőknek.

KÖHÖGES

elnyálkásodás és rekedtség ellen igen jó házi-szer a RÉTHY-féle

Pemetefű-czukorka,

mely a köhögést csillapítja és a nyálkát feloldja.

Kellemes íze folytán a gyermekek is szívesen veszik.

Egy doboz ára. 30 kr

Kapható: Nagy-Röczen: Dádinszki Gyula, Rozsnyón: Pásteiner Jenő, Putnokon: Fekete Nándor, Tiszolczon: Trajtlér Ferencz, Tornallyán: Urszinyi Zsigmond gyógyszerész utraknál.

Oly helyeken, hol raktár nincs, 5 dobozzal 1 frt 50 krt bérmentve küld Réthy Béla gyógyszerész Békés-Csabán.

Üzlet-eladás!

Tiszolczon, a főutcán, egy jól berendezett fűszer- és vegyesáru kereskedés

olcsó házbérrel, jutányos áron, kedvező feltételek mellett bármely órában átvehető.

Bővebb felvilágosítást nyujt e lap kiadójavála. — Levélbeli tudakozódásra szívesen válaszolunk, ha a válaszra szükségelt levélbélyeg csatolatik.